

Jak jsme hráli Kumšt Yasminy Rezy



Tedy: principál Honza Hrušínský, Honza Kačer a já, Honza Tříška. Hráli jsme Kumšt dvěstědvakrát. Říkali jsme na jevišti text, který se

nám s každou přibývajícím reprízou zdál lepší a hlubší. Často jsme byli reakcemi diváků zaskočeni. Přicházeli jsme o přestávce do šatny a ve vzájemných

Jan Kačer, Jan Hrušínský a Jan Tříška

v inscenaci Kumšt
FOTO BOHDAN HOLOMÍČEK

pohledech jsme mezi sebou vyměnili ne jeden němý údiv.

Ale také: v šatně na stolku čekaly lahůdky. Tajně podstrojené od major-domů Jezerky, Mírka a Radky. A kremrole od paní Zemánkové, maminky dvojčátek Elišky a Veroniky, která na Jezerce pracují. Kremrole nám zapaly ústa. Hráli jsme Kumšt dvěstědvakrát, ale sami jsme si toho mezi sebou moc neřekli.

Avšak: kdykoli došlo na problém divadelní nebo politický, shodli jsme se okamžitě. Potom jsme mohli dál klidně mlčet. Utřeli jsme si ústa a šli hrát druhou půlku představení. Posléze jsme tiše žasli nad dojetím vděčných diváků.

Myslím, že táta Rudolf Hrušínský by z nás měl radost. Byl totiž mistrem mlčení. Mlčení jako ničím nerušené harmonie.

JAN TŘÍŠKA

Úcta k tradici

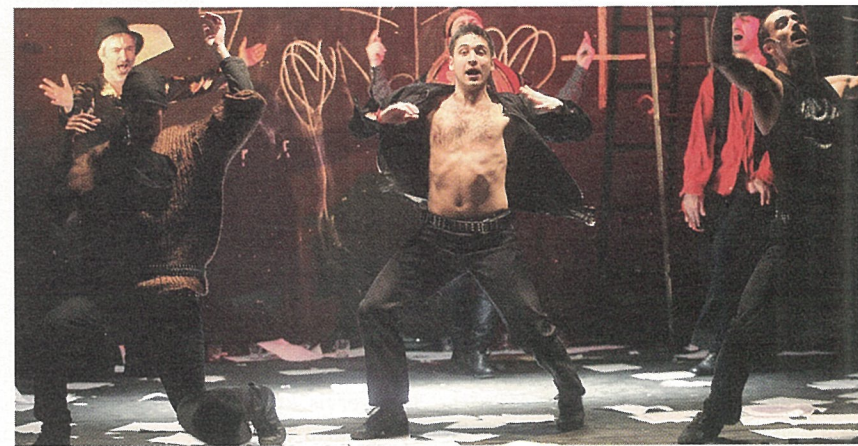
Pro mne je Divadlo Na Jezerce přímo chrámem, do něhož vstupuji pokaždé s myšlenkami na principálova otce a tím vlastně i tvůrce uměleckých kritérií, Rudolfa Hrušínského, jehož herecký projev působil jako čistá přírodní síla, která podivuhodně hovořila, i když její nositel mlčel a jen na vás hleděl.

Je známo, že u divadla je velmi mnoho „toho nejdůležitějšího“. V Divadle Na Jezerce je to úcta k tradici, opírající se o osobní dispozice herce, jak to lze například doložit inscenací hry Kumšt od Yasminy Rezy (založené v podstatě na banálních řečech „uměleckých“ amatérů), jejíž jevištní hodnotu vytvářejí právě osobnosti interpretů: Jana Tříšky, Jana Kačera a Jana Hrušínského.

Podobné zakotvení herecké interpretace v přirozeném charakteru osobností jsem obdivoval v Shakespearově Othellovi, režírovaném Janem Hrušínským, a rovněž i v jím nastudovaném Večeru tříkrálovém (vždy v překladech Martina Hilského, které jsou svěbytnými literárními díly) – s dominantními projevy Miluše Šplechtové a Kristýny Hrušínské v souhře s okouzujícím Radkem Holubem. Jezerka je vzácným příkladem toho, kdy vedení divadla vlastně kodifikuje úctu k autorovi i k tradici poctivé herecké a režijní práce.

FRANTIŠEK DVOŘÁK

Já, François Villon, první muzikál na Jezerce (uprostřed Martin Písařík v titulní roli) FOTO ARCHIV DIVADLA



Tak trochu jiné divadlo



Divadlo Na Jezerce je zvláštní přírodní úkaz. Podle oficiálních zdrojů by se na této adrese v pražských Nuslích měla vyskytovat divadelní instituce. Ale když se dostavíte na toto místo osobně, zjistíte ke svému úžasu, že jste v obýváku rodinného domu. V pokoji jsou asi dvě stovky míst k sezení a namísto obývací stěny malé jeviště. No, spíše jevišátko. Je tak malé, že by ho legendární tanečník Nižinskij obsáhnul jediným skokem. A to by si ještě svoje geniální čelo pěkně odřel o portál. A teď si představte, že v tomto unikátním bytovém divadle dostane režisér nabídku k inscenování muzikálového kusu. Není divu, že mu zatrne. Vytvořit muzikálové dílo v tomto půdorysu je jako pokusit se vměstnat West Side Story do krabičky od sirek. Což by bylo nejenom zbytečně komplikované, ale hlavně by takové jednání postrádalo vědomí smyslu. Jenže! Autory osobitého muzikálu jsou Jiří Hubač a Pavel Vrba. A taková spolupráce se prostě neodmítá.

Ještě že tuto nemovitost obývá dobře sešraná divadelní rodina, jejíž kořeny sahají až do dob divadelně předpotopných. A dokonce snad

souvisejících i s divadlem hudebním, jak nám dokládá K. H. Borovský. Ten ve svém Králi Lávrovi popisuje nedbalého hráče na kontrabas, který ztratil kolíček od svého nástroje a nahradil jej – typicky českou improvizací – dřívkem z vrby. To prý byl prapředek této komediantské famílie. Od těch dob však nedbalost šla stranou a nahradila ji nejenom pečlivost, ale především láska k divadlu, jakou jen tak nepotkáte. Sám pan direktor je osobností vpravdě multifunkční. Je nejenom principálem, ale současně hercem, režisérem, dramaturgem, mluvčím, archivářem, nástěnkářem a když by to bylo nutné, může se stát čimkoliv. Flexibilního šéfa pak doplňuje trojice žen, o nichž jsem si dlouho myslel, že jsou jen dvě. Po několika dnech práce jsem totiž jednu z produkčních náhle uviděl dvakrát. A protože jsem si byl jist, že jsem nepožil žádný alkohol ani jsem nebyl extrémně přepracován, došlo mi, že zřejmě půjde o identická dvojčata. A taky že jo. Jmenují se Eliška a Veronika a dělají úplně všechny ostatní práce, které v jiných divadlech zastane mnohačetná armáda zaměstnanců. Jak to všechno zvládnou? Nevím. Podezírám

Radek Balaš zkouší Villona
FOTO ARCHIV DIVADLA

Radek Holub a Bára Hrzánová
v inscenaci Petrolejové lampy
FOTO MAJKA VOTAVOVÁ

je tajně, že jsou ve skutečnosti čtyřčata, protože ve dvou se přeci tolik věcí zvládnout nedá. Tou poslední ženou je paní Lubica, jejíž moudrá zkušenost roztahuje svá ochranná křídla nad veškerou organizátorskou činností. Dívčí trio pak stačí doplnit o zvukaře a osvětlovače a malý divadelní zázrak je na světě. Zdá se vám, že s tím zázrakem přeháním? Není tomu tak. Protože to nejdůležitější místo v tomto svatostánku můz zastávají herci! Ti tvoří srdce i mozek tohoto rodinného krbu. Ti jsou kyslíkem dodávajícím životadárnou energii všem představením, jichž se tu hraje pěkná řádka.

Režírujete-li v Divadle Na Jezerce, je to jako kdybyste nevystřčili paty z domova. Už při vstupu do divadla je cítit aroma čerstvé zalité kávy a v malém předzářní je připravena snídaně formou švédských stolů. Jak to ta čtyřčata dělají? Nevím. Zkouška není ještě ani u konce a z šatny již voní nějaká další chutná krmě.

V Divadle Na Jezerce se nezkouší. Na Jezerce probíhá permanentní festival radosti ze hry, na jehož konci se tak nějak automaticky narodí představení. Muzikál Já, François Villon není sice žádná komedie, ale z její přípravy mi v hlavě ulpívají především salvy smíchu burácející divadelní zkušebnou. Společnými silami jsme se prochechtali k premiéře.

Divadlo Na Jezerce je – jak už jsem zmínil – přírodním úkazem. Navrhuji, aby byla Divadelním ústavem zřízena komise, která vyhlásí toto území „Chráněnou hereckou oblastí“, tak jak se to dělá s přírodními rezervacemi. Je to totiž krajina pozeňaná divadelními bohy. A taková místa si musíme chránit.

RADEK BALAŠ



Miluju ta okna

Setkala jsem se tady s lidmi, kteří se stali mými přáteli i mimo práci a toho si velmi vážím, na jevišti se na ně mohu spolehnout. Vyhovuje mi reper-toár, který hraju, a moc se těším na další práce. Až tady jsem si uvědomila,

že většinu času v divadle jsem prožila ve tmě, protože divadla jsou ve sklepech, miluju ta okna a to, že jsem v parku.

A svoboda – cítím, že někam patřím, ale mohu si vybrat.

LENKA VLASÁKOVÁ